

prof. JUDr. HELENA VÁLKOVÁ, CSc.
MINISTRYNĚ SPRÁVEDLNOSTI ČR

V Praze dne
Čj. MSP-1197/2014-LO-SP/3
Počet listů:
Přílohy:

Vážený pane ministře,

prostřednictvím elektronické knihovny Úřadu vlády České republiky jsem obdržela návrh poslanců Jitky Chalánkové, Marka Bendy, Niny Novákové, Augustina Karla Andřeleho Sylora, Víta Kaňkovského a Martina Komárka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, a některé další zákony (tisk č. 371).

Stanovisko Ministerstva spravedlnosti ČR je uvedeno v příloze tohoto dopisu.

S pozdravem

Vážený pan
Mgr. Jiří Dienstbier
ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu a předseda Legislativní rady vlády
Úřad vlády ČR
Praha

Stanovisko Ministerstva spravedlnosti k návrhu poslanců Jitky Chalánkové, Marka Bendy, Niny Novákové, Augustina Karla Andrlého Sylora, Víta Kaňkovského a Martina Komárka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, a některé další zákony (tisk č. 371)

Ministerstvo spravedlnosti zaujímá k předloženému návrhu poslanců, kterým se mění zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, a některé další zákony (tisk č. 371) **negativní stanovisko**, přičemž za rozhodující považujeme zejména stanovisko Ministerstva zdravotnictví jakožto gestora dotčené problematiky.

Dále Ministerstvo spravedlnosti uvádí, že vzhledem k tomu, že stávající právní úprava obsažená v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, je dostačující, není dán důvod k její novelizaci. Začleněním navrhovaných ustanovení by došlo k duplicitě právní úpravy a zbytečnému zásahu do kodexu.

Konkrétně ustanovení § 675 občanského zákoníku stanoví překážku uzavření manželství mezi příbuznými – mezi předky a potomky, sourozenci a mezi osobami, jejichž příbuzenství vzniklo osvojením. Je-li manželství uzavřeno této překážce navzdory, je stíženo neplatností, kterou soud vysloví i bez návrhu (§ 685 písm. b) občanského zákoníku). Smyslem tohoto ustanovení je zejména zákaz incestu, tj. pohlavního styku mezi nejbližšími příbuznými, jímž je sledován zájem na zdravém potomstvu, respektive jeho ochrana před možnou degenerací hrozící potomkům biologicky příbuzných osob. To ostatně dokládá i kriminalizace soulože mezi příbuznými (§ 188 trestního zákoníku). Nemáme žádných pochyb, že právní úprava občanského i trestního zákoníku **postihuje manželství mezi biologicky příbuznými osobami**, a to i v případě asistované reprodukce. Jedině tak může být smysl této regulace naplněn – je to právě biologické příbuzenství, které v daném případě může tyto zájmy ohrožovat.

Navrhované ustanovení § 772 odst. 3, jak uvádí sami předkladatelé v důvodové zprávě, nepředstavuje žádnou změnu oproti současnému stavu. Změna je navrhována pouze „k vyloučení pochybností“. Nejsme si však vědomi, že by kdy takové vyvstaly.